

In gesprek

oktober 2010 nr 1

Maatschappelijk rendement is onbetaalbaar

Risicomanagement
is het sleutelwoord

We zijn zelden zo
welkom geweest

Investeren in stenen
en in mensen

Woonstichting SSW

Waterman 45 3721 WE Bilthoven | Postbus 265 3730 AG De Bilt
telefoon: 030 220 58 33 | fax: 030 220 05 87
info@ssw.nl | www.ssw.nl

We zijn zelden zo welkom geweest

Een kleurrijk complex midden in een wijk met alle noodzakelijke faciliteiten van dien: voor zorgorganisatie Reinaerde is De Reiger in Blithoven het voorbeeld van een geslaagd kleinschalig woonproject. Dat vinden de bewoners van het nieuwe gebouw ook.

Of de gasten misschien even zijn kamer mogen bekijken...
Op het gezicht van Reinoud Makkee (40) verschijnt een brede glimlach. Het mag. Vol trots opent hij de deur van zijn nieuwe kamer in De Reiger, het begin dit jaar door Woonstichting SSW aan Reinaerde opgeleverde zorgcomplex in het Blithovense Park Brandenburg. Posters en voetbalplaatjes verraden zijn passie: voetbal, zijn dekbedovertrek zijn favoriete club: Ajax. "Ze staan op de eerste plaats!" jubelt hij. Wij zijn toch zeker ook voor Ajax? Zeker – wie niet. Iedereen voor Ajax, hij op de foto, zittend op zijn Ajax-dekbed en dat alles in zijn eigen woonstudio: voor Reinoud kan de dag niet meer stuk.
Reinoud heeft het naar zijn zin in De Reiger. Dat geldt voor de meeste bewoners van dit kleinschalige wooncomplex voor mensen met een verstandelijke beperking. Ook voor cliënten die iets minder bespreekt zijn. "Ze zitten goed in hun vel. Je ziet ze opfluren", vertelt locatiemanager Annette Stigter.

Een eenduidigheid die berust op een weloverwogen keuze. "Onze visie is dat mensen met een beperking zoveel mogelijk midden in de maatschappij moeten wonen. Deze combinatie van reguliere woningen en bijzondere woonvoorzieningen is daarvan een geslaagd voorbeeld", vertelt Hans Voogt, directeur wonen bij Reinaerde.

Netwerk overeind houden

Dat hebben de bewoners voor een deel te danken aan kunstenaar Joke Bijlsma. Ruijtes met Geel, een schilderij van de hand van deze voormalige Reinaerde-cliënte, was een belangrijke inspiratiebron voor de architect Bas van de Moosdijk.

die uit hun netwerk werden gehaald en vervolgens in de bossen leidden, leefden geïsoleerd van de samenleving. Een historische vergissing, aldus Voogt. "Het is cruciaal dat mensen hun bestaande netwerk behouden. Dat kan alleen als ze daar wonen waar ze vandaan komen. Als zorgorganisatie voorzien wij in de basiszorg. De kwaliteit moet uit de omgeving komen."

In de opzet van De Reiger is deze visie goed terug te vinden. In het kleinschalige wooncomplex wonen 26 cliënten verdeeld over vier verschillende clusters. De meeste bewoners komen van Drenth. Maar één groep is, mede op verzoek van de gemeente en SSW, speciaal gereserveerd voor verstandelijk gehandicapten uit de gemeente De Bilt.

Belangrijk is ook het contact met de buurt. Dat verloopt tot nu toe uitstekend. "We zijn nog nooit zo welkom geweest", vertelt locatiemanager Stigter enthousiast. "Buurtbewoners helpen regelmatig met klussen. Ze komen voetbalplaatjes brengen en andere dingen. Een paar weken geleden nog kwam een van de omwonenden spontaan vragen of er misschien nog behoefte was aan een extra televisie; hij had een nieuwe gekocht. Ook komen buurtkinderen basketballen met onze bewoners."

Klachten van omwonenden krijgt Stigter nauwelijks. Ja, af en toe komt er een buurman klagen over geluidsoverlast – sommige bewoners zijn nu eenmaal grote muzikanten. Maar door het geluid zachter te zetten en door het goede onderlinge contact gebeurt dit slechts incidenteel.

Ook de bewoners van de vier huurappartementen op de bovenste etage van het gebouw zijn tevreden over hun nieuwe onderbuuren. Dat laatste is toch bijzonder, vindt directeur Voogt. "Je deelt het gebouw, de lift, de fietsenstalling. En dan is het spannend of het allemaal zo loopt als je het je had voorgesteld."

SSW en dan in het bijzonder directeur-bestuurder Ad van Zijl verdient hiervoor de credits, vindt de Reinaerde-directeur. "Vier huurappartementen bovenop een kleinschalig zorgcomplex plaatsen, getuigt van lef. Je weet nooit of mensen die stap aandurven."

Soepele samenwerking

Voogt is goed te spreken over de samenwerking met SSW. Die verloopt soepel en informeel. Stigter: "Als Ad van Zijl bezoek heeft of in de buurt is, vipt hij vaak even binnen."

Belangrijke bottleneck wat de directeur betreft was het concept. De afgelopen drie à vier jaar zaten de corporatie, de zorgorganisatie en de andere betrokkenen maandelijks voor overleg met elkaar rond de tafel. Over en weer inspireerden de verschillende partners elkaar tot het uiteindelijk resultaat. Bij het ontwerp en de bouw is ook rekening gehouden met de nieuwe regels voor de financiering van zorgvastgoed. Tot voor kort was die financiering voor een periode van veertig jaar door de overheid gegarandeerd, nu vindt de financiering plaats vanuit de productie: het aantal dagen dat een cliënt in de (zorg)woning verblijft. De Reiger is deels flexibel gebouwd zodat er op eenvoudige wijze nieuwe appartementen kunnen worden gecreëerd.

Reinaerde werkt al langer samen met SSW; op het gebied van dagbestedingcentra in Maartensdijk en Blithoven en ook in het nieuwe plan Melkweg, waar eveneens een kleinschalig wooncomplex voor 24 verstandelijk gehandicapten is gepland. Een kleinere omvang zou idealiter nog mooier zijn, maar, zo weten Voogt en Stigter, kleiner is qua personeelsbezetting niet haalbaar.

Nee, wat de twee Reinaerdedirecties betreft voldoet een kleinschalig woonproject à la De Reiger aan alle (reële) wensen. Dat vinden de bewoners ook. Zelfs de meervoudig gehandicapte bewoners voelen zich er thuis. Stigter: "Bij de verhuizing hadden we ons voorbereid op de nodige problemen. Twintig, dertig jaar in een beschermde omgeving als Drenth wonen en dan naar een nieuwe locatie midden in een bestaande wijk, dat is voor velen toch een behoorlijke overgang. Maar gelukkig is het allemaal uitstekend verlopen."

Hans Voogt en Anette Stigter voor locatie De Reiger.

Nieuw Cultureel en Educatief Centrum

De planvorming voor het plan Melkweg is momenteel actueel in Bithoven. Dit plan omvat naast nieuwbouw van ca. 170 woningen in verschillende prijsklassen ook de bouw van een fonkelnieuw Cultureel en Educatief Centrum. In dit centrum worden drie basisscholen gehuisvest samen met een kinderdagverblijf, een peuterspeelzaal, de buitenschoolse opvang, de bibliotheek, de muzikalschool, het creatief centrum de Werkschuur, Centrum voor Jeugd en Gezin en een podiumaccommodatie voor muziek- en dansvoeringen. De combinatie van kunst, cultuur en educatie maken dit plan uniek. SSW is ontwikkelaar/eigenaar van het Cultureel en Educatief Centrum. De investering is een oppepper voor de hele wijk, de oplevering is gepland voor 2014.

Boerderij is nu Thomashuis

Een oude boerderij in Maartensdijk kreeg de bijzondere maatschappelijke bestemming van Thomashuis. Een Thomashuis is een franchiseformule waarbij een zorgondernemer maximaal acht volwassenen met een verstandelijke beperking in huis neemt. Dit om het leven leuker en beter te maken voor de cliënten. De Kleinschaligheid maakt het geven van liefde en persoonlijke aandacht mogelijk. In 2009 is de boerderij door SSW verbouwd en opgeleverd. Het zorgcircuit heeft hiervoor jaren in de reguliere zorg gewerkt, maar noemt hun nieuwe Thomashuis hun leven.

Woongroep Lugtensteyn

Wonen van ouderen is een woongroep waar ouderen zelfstandig wonen, elkaar helpen en samen activiteiten opzetten. Zij zijn een zelfstandige vereniging die onderling bepalen wie er als nieuwe bewoners worden toegelaten en over de gezamenlijke activiteiten. SSW is eigenaar van het appartementencomplex Lugtensteyn in Bithoven dat 28 appartementen heeft volgens dit concept. Leven in een woongroep houdt ouderen scherp en actief.

In de praktijk

Wonen, welzijn en zorg zijn werkgebieden die elkaar raken en elkaar versterken. Deze synergie die ontstaat door samenwerking benut Woonstichting SSW regelmatig. Hieronder onze ervaringen in de praktijk.

Kleinschaligheid is groot succes

Rinnebeek is een multifunctioneel zorgcentrum in De Bilt waar De Bithuysen, het Rode Kruis en een huisartsenpraktijk onderdak vinden. SSW is eigenaar van het gebouw dat in 2010 officieel geopend is. Op de eerste en tweede verdieping van het gebouw wonen vier groepen psychogeriatrische cliënten op basis van kleinschalige verpleeghuiszorg. Dit houdt in dat het leven in Rinnebeek zoveel mogelijk lijkt op het leven thuis in een gezin. Bewoners helpen bij huishoudelijke klusjes zoals het schoonmaken van de groenten of het vouwen van de was. Op deze manier blijven ze actief en is er minder fysiotherapie nodig. Kleinschalige verpleeghuiszorg is van onschatbare waarde voor het welzijn van de bewoners.

Er toe doen

Samen met zorgorganisatie Reinaerde ontwikkelt SSW in Maartensdijk een dagcentrum voor 24 verstandelijk gehandicapten. De plannen zijn al in een vergevorderd stadium, in 2011 is de oplevering. Kunnen meedoen en er op deze manier toe doen, dat geeft het leven van de cliënten van Reinaerde kleur.

Een levenlang in hetzelfde huis

In de wijk Weltevreden in De Bilt zijn de hoekwoningen levenslooppersistent gereviseerd. Op de begane grond is in een uitbouw, een slaapkamer met badkamer en toilet gerealiseerd. Als de bewoners dit willen, dan kunnen zij nu langer zelfstandig in hun eigen vertrouwde omgeving blijven wonen.